

Eesti rände- ja varjupaigapoliitika 2021

Euroopa rändevõrgustiku (EMN) Eesti 2021. aasta aruanne

Kogu uuring leitav
EMN Eesti kodulehel

Statistika: Politsei- ja Piirivalveamet,
Statistikaamet, Siseministeerium

Eesti rahvaarv

1. jaanuari 2022 seis

Eesti kodanikud **1 128 413**

EL kodanikud **21 587**

Kolmandate riikide
kodanikud **114 523**

Määratlemata
kodakondsus **66 583**

Ränne Eestisse 2020/2021

Pere
1958/2642

35% ↑

**Töö/
Ettevõtlus**
2200/2355

7% ↑

Õppimine
533/1078

102% ↑

Lühiajaline töö
22 110/32 972

49% ↑

**Rahvusvahelise
kaitse saajad**
26/46

77% ↑

EL kodanikud
3612/4041

12% ↑

Viisad
43 153/65 413

52% ↑

E-residendid
12 955/13 977

8% ↑

VIISA, EBASEADUSLIK SISSERÄNNE JA TAGASIPÖÖRDUMINE

SEADUSLIK RÄNNE

- Vabariigi Valitsus kiitis heaks „**Siseturvalisuse arengukava 2020-2030**”, mis seab teiste teemade hulgas uue kümnendi Eesti rände-, kodakondsuse- ja identiteedipoliitika eesmärgid.
- Riigikogu võttis vastu ABISe ehk automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu loomise seaduse. Uus andmebaas võetakse kasutusse etapiliselt 2022. aastal.
- EAS töötas välja „**Work in Estonia**” **välislaste kaasamise tegevuskava 2021-2025**. Kava eesmärgiks on välisspetsialistide kaasamisega leevendada Eestis kvalifitseeritud tööjõu puudujääki IKT ning loodus- ja täppiseaduste valdkonnas.
- Riigikohtu Põhiseaduslikkuse Järelevalve Kolleegium tunnistas välismaalaste seaduse **põhiseadusega vastuolus** olevaks osas, milles see ei võimalda anda välismaalasele tähtajalist elamisloa elama asumiseks Eestis elamisloa alusel elava samast soost registreeritud elukaaslase juurde.
- Vastavalt siseministri otsusele on 2022. a. sissereände piirarvuks 1311 tähtajalist elamisloa.
- EMN Eesti ja Kultuuriministeerium andsid välja brošüüri „**Rändestatistika ülevaade 2016-2020**”. Ülevaade ilmus eesti, inglise ja vene keeles.

- Vabariigi Valitsus kiitis heaks **Vägivaldaennetuse kokkuleppe aastateks 2021-2025**, mis seab muu hulgas suuna inimkaubanduse tõkestamiseks.
- Valitsus kiitis heaks välismaalaste seaduse muudatusettepaneku, mis võimaldab negatiivse viisaotsuse saanud ja kahestmelse vaidemenetluse läbinud välismaalastel soovi korral pöörduda kaebusega halduskohtusse, eelnevalt vaidemenetluse õigus puudus.
- 2021. aastal väljastati kaugtöö eesmärgil 153 pikaajalist viisat, mis on ligi neli korda rohkem, kui 2020. aastal, mil väljastati 37 diginomaadi viisat. Peamisteks viisa saajateks olid Venemaa Föderatsiooni, Ameerika Ühendriikide, Suurbritannia, India ja Ukraina kodanikud.
- Seoses Valgevene-ELi välispiiri kriisiga kasvanud massilise sissereände ohuga rajati Eesti idapiirile 40 km ulatuses ajutist piiritõket.
- Juulist-detsembrini lähetas PPA igakuiselt Leedu-Valgevene piirile ESTPOL5 üksusi, kes toetasid Leedu kolleege piirihalduses või sissereändajate majutuskeskustes.
- 91% lahkumisettekirjutuste arvust moodustasid ettekirjutused vabatahtlikuks riigist lahkumiseks. Vabatahtliku tagasipöördumise- ja re-integratsioonitoetuse toel lahkus riigist 40 inimest.

RAHVUSVAHELINE KAITSE

- 2021. a eskaleerus olukord Afganistanis, mille tulemusel otsustas Vabariigi Valitsus Eestisse vastu võtta kuni 30 Eesti ja meie liitlastega koostööd teinud afgaani. 2021. a saabus Eestisse 16 Afganistanist evakueeritud isikut, kellest 14-le anti 2021. a lõpus ja 2-le 2022. a märtsis rahvusvaheline kaitse.
- PPA töötas koostöös partnerorganisatsioonidega välja Hādaolukorra lahendamise plaani (HOLP), mis annab massilise sissereände korral PPA-le ja teistele asutustele tegevusjuhised ning rollijaotuse.
- Sotsiaalkindlustusamet algatas rahvusvahelise kaitse saajate tugiisikute teenuse ümberkorralduse, millega suunatakse tugiisikuteenus kohalikele omavalitsustele.

INTEGRATSIOON JA KODAKONDSUS

- Vabariigi Valitsus kinnitas „**Sidus Eesti 2021-2030**” arengukava, mis seab järgmiseks kümneks aastaks eesmärgid nii uussissereändajate kohanemise kui ka lõimumise valdkonnas.
- Alates aprillist on Kultuuriministeerium vastutav riikliku kohanemise- ja lõimumispoliitika eest. Kohanemispoliitika oli varasemalt Siseministeeriumi haldusalas.
- 2021. aastast pakub kohanemisprogramm eesti keele õpet lisaks A1 tasemele ka A2 tasemel ning töö- ja ettevõtlusmoodulit pakutakse kahe eraldi moodulina.
- Alates 2021. aastast on Integratsiooni Sihtasutuse vahendusel võimalik Eesti kodakondsuse taotlejatel sõlmida keeleõppeleping läbimaks keeleõpe B1 tasemeni kodakondsuse taotlemise eesmärgil.
- 2021. aastal anti Eesti kodakondsus naturalisatsiooni korras 992 inimesele, kellest 91 olid määratlemata kodakondsusega inimeste lapsed, kes said kodakondsuse sünni hetkest.

Tähtajalised elamisload TOP 3

Ukraina

Venemaa

Valgevene

Rahvusvahelise kaitse saajad TOP 3

Afganistan

Venemaa

Valgevene
ja Türgi

EL kodanikud TOP 3

Saksamaa

Prantsusmaa

Läti

E-residendid TOP 3

Venemaa

Saksamaa

Hispaania